המאוורר שנגזל לפני חמישים שנה

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א

השאלה בפירוט

אדם שגזל מחברו חפץ חשמלי (כגון מאוורר) לפני 50 שנה, והחפץ הנגזל עדיין קיים ועובד בביתו — כיצד מקיים כעת את מצוות עשה של "והשיב את הגזלה אשר גזל"?

תשובה מורחבת

אם החפץ הנגזל קיים בעין בבית הגזלן ולא נשתנה שינוי הקונה – מן התורה חייב להחזיר את החפץ עצמו לבעלים, אף שעברו 50 שנה. אך אם החפץ אבד או נשבר – משלם את דמיו כפי שהיה שווה בשעת הגזלה.

הסיפור והדוגמה מן השיעור

הרב הציג השוואה מרתקת בין שני אנשים שחזרו בתשובה על גזל שביצעו לפני חצי מאה:

ראובן גזל מאוורר לפני 50 שנה, והמאוורר עדיין עובד ומסתובב בביתו. כיוון שהגזלה קיימת בעין, פוסק השולחן ערוך שחובה עליו להחזיר את המאוורר הישן כמות שהוא לבעלים, ובכך הוא מקיים מצוות והשיב את הגזלה.

שמעון גזל מאוורר זהה לפני 50 שנה, אך המאוורר נשבר ונזרק לפח. שמעון אינו יכול להחזיר את המאוורר עצמו, ולפיכך עליו לשלם את שווי המאוורר כפי שהיה שווה בשעת הגזלה (כשהוא מתורגם לערך המטבע של ימינו).

מקורות

(שולחן ערוך, חושן משפט, סימן שנ"ו סעיף א': "כל הגזלנים משלמים כשעת הגזלה... ואם הגזלה קיימת בעין כמות שהייתה – מחזיר הגזלה עצמה לבעלים ואומר לו הרי שלך לפניך").

לקריאה באתר ↑

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

ה ו ר א ת ה מ ש פ ט

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

להרשמה ולפרטים: 02-62-60-680 · horat-hamishpat.co.il

סרקו את הקוד לאתר הוראת המשפט